

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВѢТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Годишенъ абонаментъ 20 лв. предплатени.
Отдѣленъ брой струва 1 левъ.

ИЗЛИЗА 2 ПЪТИ МЕСЕЧНО.

За обявления се плаща по споразумение.

Редактира комитетъ.

Отговоренъ редакторъ:
Протоиерей П. Икономовъ

Статии, съобщения, обявления и пр. да се из-
пращатъ до редактора на в. „Хр. Защита“
ул. „Полков. Минковъ“ № 24—Варна

Всички суми за вестника да се изпращатъ до
касиера на св. Митрополия — Варна

Архипастирско послание

до благоговѣйнитѣ свещеници и до благочестивитѣ християни въ Варненската и Преславска Епархия.

Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего и отъ Господа Иисуса Христа,
отъ менѣ пѣкъ смирения — молитва и благословение.

Възлюблени,

Ревността ми къмъ свещени-
тѣ повѣли на нашия Господь
и Спаситель Христа Иисуса и
любовта ми къмъ всички васъ
ме задължаватъ да отправя това
послание по случай настѣпва-
щата нова година и свѣтлото
Рождество Христово.

Възлюблени,

Следъ последнитѣ войни жи-
вота на една голѣма часть отъ
човѣчеството въ продължение
на десетилѣтия вече е изпъл-
ненъ съ страдания. Тежъкъ и
мжеченъ стана живота презъ това
време и на благочестивия нашъ
народъ.

Сегашната пѣкъ кръвопротит-
на война, която отъ день на день
обхваща все по-голѣма часть отъ
човѣчеството, поставя почти всич-
ки народи предъ още по-тежки
изпитания.

Ние сме свидетели на свѣрх-
човѣшкитѣ усилия, които се по-
лагатъ въ всички страни, за да
може всѣки отдѣленъ народъ да
стане участникъ въ една пълна
победа на правдата и справед-
ливостта. Народитѣ воюватъ
днесъ за по-голѣма правда и за
повече справедливостъ, проливай-
ки кръвта на собственитѣ свои
синове.

Наистина, борбата за правда и
справедливостъ можеше да се
води безъ война, безъ кръвъ и
безъ жертви, но това изискваше
повече Христовъ духъ и по-го-
лѣма любовъ въ душитѣ и сърд-
цата на днешнитѣ християни.

Борейки се за правда и спра-
ведливостъ, човѣчеството желае
да постигне истинския и траенъ
миръ. Въ тази борба за миръ,
народитѣ трѣгнаха по пѣтя на
крѣвопротитието, вѣрвайки, че
мира ще се роди отъ кръвта...

За да донесе миръ на земята
дойде и Христосъ. „Слава виш-
нихъ Богу, на земли миръ, в'че-
ловѣцѣхъ благоволение“, пѣха ан-
гелитѣ при Христовото раждане.

„Миръ вамъ“ е постоянното
благословение на Христа върху
човѣчеството. „Моятъ миръ Ви
оставямъ“ е завета на Спасите-
ля къмъ цѣлия човѣшки родъ.

Завещанниятъ отъ Христа
миръ станъ вѣчния копнежъ за
човѣчеството. Този Христовъ

миръ се издигна като свещена
хоругва и за основаната отъ Не-
го св. църква.

Къмъ миръ да води човѣче-
ството е една отъ най-сжщест-
венитѣ задачи на христовата
църква.

Раждането на истинския и траенъ
миръ, споредъ вѣрата и учението
на св. църква може да стане, ако
любовта, милостта и истината се
срещнатъ.

Срещнатъ ли се любовта, ми-
лостта и истината, тогава ще се
цѣлуна въ правдата и мира, и ще се
роди щастие въ живота на човѣ-
чеството.

Този е единствения пѣтъ къмъ
истинския миръ. Който вѣрви по
него не ще пролива кръвъ и нѣ-
ма да създава страдания за себе
си и за другитѣ.

Но, за да трѣгне човѣчеството
по този пѣтъ, потрѣбно е да има
повече вѣра и по-голѣмо упование
въ Иисуса.

„Азъ съмъ пѣтя, истината и

живота“ е всѣгдашния зовъ на
Спасителя къмъ всички човѣци
и народи.

Ще трѣгнатъ ли, обаче, тѣ по
този пѣтъ, това зависи отъ да-
дената имъ отъ Твореца свобод-
на воля. Христосъ чрезъ прину-
да никого не приобщава къмъ
Себе. Човѣкъ е свободенъ или
да Го приеме или да Го отхвърли.

Не веднѣжъ човѣцитѣ сж от-
хвърляли Христа, трѣгвайки по
погрѣшния пѣтъ, за да дирятъ
правдата, мира и щастие и не
веднѣжъ сж изживѣвали тѣ тра-
гедията на своитѣ заблуди и у-
влѣчения. И следъ всѣка заблуда
и следъ всѣка трагедия търсе-
ното на другия пѣтъ, пѣтя на
Христа е било по-усиленъ и по-
сърдечно. И така, бавно, но убе-
дено, човѣчеството все повече
се приближава до Христа и по-
сжзнателно възприема Неговитѣ
начала за живота.

Ние вѣрваме, че и следъ се-
гашнитѣ изпитания народитѣ ще

дойдатъ още по-близо до Христа
и ще се приобщатъ още по-сжз-
нателно съ Неговия духъ.

Възлюблени,

Съ радостъ трѣбва да отбеле-
жимъ, че нашия народъ винаги
се е борилъ за правда и спра-
ведливостъ, но никога не е по-
желавалъ войната. Българскитѣ
народъ е стигалъ до война само
тогава, когато другитѣ сж я из-
бирали като свое срдѣство, за да
потѣпчатъ народнитѣ ни права,
да погизатъ народната ни честь
или да посегнатъ върху свеще-
нитѣ ни земи. Дори когато на-
рода ни е бивалъ въ сжстояние
да възстановява потѣпканитѣ
свои права, той не е смѣталъ,
че войната е единственото за
това срдѣство. Нашата история
е преизпълнена съ данни въ това
направление. Най-новото дока-
зателство за това, че българския
народъ се е борилъ само за
правда и само за земитѣ на своитѣ
дѣди е извършеното въ Крайо-
ва. Връщането на часть отъ све-
щенитѣ ни земи потвърждава
това, че и презъ последната вой-
на народа ни е билъ принуденъ
да пролива кръвта си за право-
то си върху земитѣ на своитѣ
бащи. Начинътъ пѣкъ по който
стана връщането на една часть
отъ Добруджа е най-последното
доказателство за това, че бъл-
гарския народъ е желалъ да се
движи винаги по пѣтя на мира,
мждростта и любовта, т. е. по
пѣтя начертанъ му отъ Христа
чрезъ родната ни св. църква.

И днесъ и утре българския
народъ ще вѣрви по сжщия пѣтъ
когато ще трѣбва да разрешава
въпроси, засѣгащи неговитѣ на-
ционални права.

И въ днешния свѣтовенъ кон-
фликтъ нашия народъ полага
всички усилия да остане далечъ
отъ разрушителния ураганъ на
войната. Днесъ цѣлия ни народъ
търси други начини за разреша-
ване националнитѣ ни въпроси.
Както винаги, така и днесъ бъл-
гарския народъ, богато украсенъ
съ християнски добродетели, се
движи по пѣтя на мира и мжд-
ростта. Това държане на наро-
да ни го поставя въ благодат-
ната роля на миротворецъ въ
областта и на международния
животъ. Ние сме насърдени отъ

онова, което се постигна въ Крайова и сме съ надеждата, че по сжия път ще бъдат уредени всички останали въпроси, за сѣгащи страната и народа ни.

Възлюблени,

Въ този ходъ на мисли не можемъ да не стигнемъ до заключението, че цѣлия ни народъ дължи всерушевна благодарностъ Богу затова, че Господъ невидимо ръководи всички ни по пътя на мъдростта и мира, предпазвайки ни отъ опасни стѣпки и увлечения. Тази намѣса на Бога въ досегашното устройване народнитѣ ни сѣдѣния не може да не се дължи на благочестието и силната вѣра у народа ни.

Чувствайки това ние сме длъжни да удвоимъ това благочестие и да засилимъ вѣрата си въ Господа Бога, та заслужено да изпросваме Божията милостъ върху татковината ни.

Да удвоимъ благочестието си и да засилимъ вѣрата си въ Бога — ето най-мощното наше оръжие въ днешнитѣ препълнени съ напрежения и опасности дни.

Да се съберемъ въ Божия храмове, за да попросваме купно Божията закрила — ето първия нашъ дългъ въ днешнитѣ усилия времена.

Да се приобщаваме по-често съ Христа чрезъ св. Тайнство Евхаристия — това е една отъ най-сжественитѣ потребности на душата ни днесъ.

Да събудимъ и разпалимъ у себе си силитѣ на доброто — това ще трѣбва да бъде една отъ най-първитѣ задачи на всѣки единъ отъ васъ.

Да изкореняваме онова, което ни раздѣля и да осъществяваме пълното духовно единство помежду си — ето главната целъ, къмъ която ще трѣбва да насочимъ всичкитѣ си усилия.

Това сж спасителнитѣ и чудодѣйни срѣдства, съ които св. Църква презъ всички вѣкове е бранила и укрепвала духа на своя народъ. Това е спасителния пътъ, по който е вървѣлъ народътъ ни презъ епохата на неговото възвеличаване и презъ дълголѣтното робство и презъ времената на неговото възраждане и презъ днитѣ на неговото свободното и мирно развитие.

Този е пътятъ, по който вървѣха и Царя ни светецъ и сина му великия Симеонъ и славнитѣ Асѣновци. По този пътъ ще трѣбва да вървимъ и ние, защото той е избранъ и посоченъ намъ отъ светитѣ братя Кирилъ и Методий, отъ св. чудотворецъ Климентъ Охридски, отъ закрилника и покровителя на нашия народъ пустиножителъ и чудотворецъ св. Иванъ Рилски, отъ Патриарха Евтимия, отъ Паисия Хилендарски, отъ Илариона Макариополски, Екзархъ Иосифа и отъ всички голѣми наши духовни будители и народни водачи.

Възлюблени,

Нека по този пътъ вървимъ всички и презъ настѣпващата нова година, ако желаемъ тя да ни донесе радостни дни и голѣми духовни и национални постижения.

Ние скоро ще отпразднуваме Рождество Христово. Къмъ гро-

хота на оръдията, трѣска на бомбитѣ и зловещия вой на сиренитѣ ще бъде примѣсенъ и камбанния звънъ.

Пѣсенъта на ангелитѣ „Слава на Бога въ висинитѣ, на земята миръ, между човѣцитѣ добра воля“, ще се разнесе изъ цѣлия свѣтъ.

Тази година камбанитѣ трѣбва да биятъ по-силно и ангелската пѣсенъ трѣбва да се пѣе по-сърдечно и по-мощно. Но, ще могатъ ли камбанитѣ да заглушатъ адския шумъ на войната и ще се докосне ли ангелската пѣсенъ до сърдцето на свѣта? — Това ще зависи отъ броя и съзнанието на самитѣ християни, които ще биятъ камбанитѣ и ще пѣятъ ангелската пѣсенъ.

Ако народитѣ и водачитѣ имъ се отправятъ убедено къмъ Божия храмъ и намѣрятъ нравствени сили да раздвижатъ камбанния звънъ и да запѣятъ съ сърдцето си ангелската пѣсенъ, адския грохотъ ще престане, а надъ свѣта ще изгрѣе слънцето на мира, правдата и любовта.

За да настѣпи този слънчевъ денъ сж потребни и усърдитѣ

молитви на силно върващитѣ християни.

Ето защо моя архипастирски зовъ къмъ всички васъ е: непрестанно и усърдно да възнасяме молитви къмъ Всеподателя-Бога за Мира въ цѣлия свѣтъ, та да можемъ и ние въ миръ и безмязежне да осъществяваме личнитѣ си и народни идеали.

Възлюблени,

Да молимъ и изпросваме отъ Господа Бога: всѣки християнинъ да почувствува, че Христосъ се е родилъ въ душата му, че живѣе въ сърдцето му, че благославя мислитѣ му и че действа чрезъ волята му.

Съ такива молитвени пожелания честитя на достойнитѣ мои свещеници и на примѣрнитѣ християни въ Богохранимата Варненска и Преславска Епархия новата година и свѣтлото Рождество Христово, оставайки всегдашенъ Вашъ най-усърденъ молитвувателъ

† Варн. и Пресл. Йосифъ.

Рождество Христово

Когато се изпълни времето, роди се Спасителъ на свѣта, Господъ нашъ Исусъ Христосъ, отъ св. Дева Мария, въ Витлеемската пещера, презъ време на иудейския царъ Ирода и римския императоръ Августъ. По този начинъ — писаното отъ пророка Исайя 700 год. преди това събитие се сбъдна. Ето и самитѣ думи на пророка:

„Ето девицата ще зачече и ще роди Синъ, и ще му нарекатъ името Емануилъ“.

А пъкъ евангелиститѣ Матей (гл. 1 и 2) и Лука (гл. 2) казватъ, че раждането на Господа било придружено отъ голѣми чудеса, така както подобава да бъде известено идването въ свѣта на Оня, Който спаси човѣчеството. Пастиритѣ около Витлеемската пещера — известени отъ ангелитѣ, дошли презъ нощта да се поклонятъ на Младенеца Исуса (лук. 2, 9), а множество небесни ангели пѣли въ честь на Него: „Слава въ висинитѣ Богу, и на земята миръ, между човѣцитѣ благоволение!“

Чудесна звѣзда озарила пътя на мъдрецитѣ, които дошли отъ изтокъ да му се поклонятъ и дарове да му поднесатъ: злато, смирна и ливанъ.¹⁾ Иродъ уплашенъ, че ще му вземе престола, заповѣдалъ да се избиятъ всички деца отъ 2 год. надолу отъ Витлеемъ и околноститѣ, като вър-

Пристигналитѣ мъдрци отъ изтокъ, върва се да сж 3 астрономи отъ Вавилония, наречени отъ традицията Госпаръ, Мелхиоръ и Балтазаръ.

валъ, че между избититѣ ще бъде и Христосъ. Родителитѣ Му, обаче, избѣгали въ Египетъ, гдето стояли до смъртта на Ирода, 4 години следъ Рождество Христово.

Спасителъ се родилъ къмъ 750 г. отъ изграждането на Римъ, и както традицията разказва — на 25 декемврий. Отначало — рождеството и кръшението на Господа Исуса Христа се празнували на 6 януарий. Къмъ IV в., обаче, се раздѣлили двата празника така, както и днесъ,

На 25 декемврий римлянитѣ сж празнували — сатурналитѣ, въ честь на бога Сатурнъ, който ужъ нѣкога, въ незапомнени времена управлявалъ Италия. Тия празненства въ негова честь били придружени съ голѣми оргии, въ честь на „златната епоха“ на Сатурна. Нашия празникъ измѣства тия вакханалии съ тихи религиозни и назидателни пѣсни и слова.

Въ апостолскитѣ постановления четемъ:

„Братя, пазете празникитѣ, а най-вече Рождество Христово, което трѣбва да се празнува на 25-тия денъ отъ деветия месецъ“ (т. е. на 25 декемврий, защото годината почва отъ 1 април).

Презъ времето на Диоклетиана (284—335 г.), когато християнитѣ отъ Никомидия били събрани въ църква да отпразднуватъ Рождество Христово, по заповѣдъ на този тиранинъ, църквата била опожарена и всички християни изгорѣли. По-късно им-

ператоръ Теодосий Малкий, заповѣдалъ на този денъ да бъдатъ затворени всички театри и циркове, въ знакъ на почитъ къмъ Младенеца Христа. Императрица Елена съградила величествена църква върху пещерата гдето се родилъ Христосъ, а Юстинианъ издигналъ върху нея още по-величественъ храмъ.

Коледата е предшествувана отъ 6 седмиченъ постъ и бждни вечеръ. Въ древностъ на този денъ се кръщавали оглашенитѣ и се четѣли, както и днесъ, тѣй нареченитѣ „Царски часове“, защото присъствували византийскитѣ императори. Четатъ се още и пророчества за раждането на Исуса въ Витлеемъ и се извършва св. Литургия. Въ нѣкои православни страни, като Ромъния и Русия, на този денъ свещеницитѣ посещаватъ еноритѣ си съ иконата на Рождеството, пѣйки тропаря и кондака на празника. Презъ нощта срещу Рождество се служи св. Златоустова Литургия, за да се прекрати поста и почне радостта. И тогава трѣватъ коледаритѣ и се изреждатъ и всички други тѣй-хубави и пълни съ поезия и съдържание религиозни и национални обичаи, онаследени отъ дѣди и пра-дѣди. Тѣ преизпълватъ душата ни съ хубави и умилителни спомени отъ детинството ни и ни напомнятъ всичко онова, което е станало въ първитѣ дни на християнството.

Спасителъ на свѣта.

Настѣпиха пакъ свѣтитѣ и радостни дни на Рождество Христово. Дни святи и велики за всички християни, дни презъ които всички ние следва да се изправимъ възторжено и смиренно презъ възпоменанията за странното и велико събитие — раждането по плътъ на Спасителя на свѣта. Да се изправимъ и се вслушаме въ тихия шепотъ на отминалитѣ вѣкове... и тамъ да доловимъ още веднѣжъ, какъ се е въртѣло колелото на историята преди и следъ Христа. И ако сме съ непредубедени умове и съ чисти сърдца — обязательно ще ни бъде разтърсена и обновена цѣлата душа отъ великото и Спасително дѣло на Оня, Който се роди въ пещера, но Който си направи дивенъ и вѣченъ царски палатъ, не въ нѣкой прочутъ престолень градъ, а въ палата на човѣшкото сърдце.

Но уви! този старъ свѣтъ мъкне на гърба си вѣковното бреме на езичеството! То не му позволява да се изправи свободно и волно да литне къмъ висинитѣ на бѣлата свѣтина на християнската любовъ и християнската правда.

Затова и днесъ, макаръ да сж паметни днитѣ на Рождество Христово, мнозина пленици на езичеството все още скептично и горделиво пишатъ: „Спасителъ отъ кого?“

По-великъ ли е Той отъ съвременитѣ гении на науката, на изкуството, на техниката и пр.? Не дойде ли и отмина Той, като остави следата на всички за времето си хора? Какво друго спасение ще чакаме отъ него?

Така пишатъ хората, които не могатъ да направятъ разлика между временни и вѣчни постижения въ общочовѣшката култура. Така питатъ всички ония, чийто духъ, помръзналъ плува въ студения вълни на стонзма, себелюбното и гордостта — главната характеристика на езичеството.

Да, отъ времето на Христа и до сега, ние, действително, отидохме много напредъ въ областта на въшествената култура. Но, това е култура, която ражда само очитѣ и ушитѣ, ржцетѣ и нозетѣ.

Вѣчния човѣшки духъ търси нѣщо по друго, отколкото въшнитѣ удобства на съвременната техника.

Свободата, братството, мирътъ, правдата и любовта въ човѣшкитѣ общества и днесъ още сж далечни идеали, до приближаването на които съвременната наука, из-

Протоиерей П. Икономовъ.

Новата 1941 година.

По Божията милост, дочекахме я. Ето я, тя слеза от неизвестността и носи надежди и неизвестности, за да се оттегли старата и прегърбена от мнозина прокълната, след 365 дена, нѣколко часа, минути и секунди и се скрие въ неизвестността, от която е излѣзла.

Нова Годино, да те поздравя ли? Да те запитамъ ли? Да те моля ли? Ти дойде вече! Ето и азъ те поздравявамъ сърдечно и мило, както бихъ поздравилъ всѣки странникъ, който би ми дошълъ на гости.

Да те запитамъ ли? Но, въобще какво би могла да ми кажешъ ти, когато и ти сама не знаешъ какво ни носишъ!

Да те моля?... Това да. Дай ни хубави възторжени надежди, които да успокоятъ сърдцето и запалятъ и тласнатъ духътъ ни къмъ другъ миръ, другъ строй, други разбирания...

Помъжчи се да подражавашъ прочутата холандска кралица, която непрестанно отъ църковния амвонъ е подканвала поданицитѣ си, крайморския дигове да издигатъ и отъ морския пѣськъ плодородна земя да направятъ, следъ което съ царски подаръци щѣла да имъ се отплати, като имъ посочвала и касетката, отъ която щѣла златото да извади. Грудили сж се хората, много лишения сж претърпѣли. Голи и почти никога сити, но непрестанно работили — само и само молбата на царицата да изпълнятъ. Работата свършила. Когато дошло време да имъ се заплати, въ царската съкровищница намѣрили само една жълтица. Излѣгала ли ги е тя? Не! Тя имъ дала творчески надежди, които отъ бластиста и мучурлива Холандия направила кѣтче райска земя, която предостатъчно възнаграждава обитателитѣ си.

Ела, прочее, Нова Годино, съ обещаия за творчески надежди, а най-вече съ новъ творчески духъ, който да тласне нашия народъ още една крачка напредъ въ неговата материална и духовна култура. Трѣбватъ ни творци съ голѣма и оптимистична душа, която да не се увлича и погубва отъ временната властъ, която да се гнуса отъ лѣжата и измамата и да си остане чужда за ласкитѣ на златния телецъ.

Донеси ни душа крилата, възторжена, пламенна и топла, която отъ горе, отъ синия небесенъ просторъ да гледа нѣщата така, както Богъ, Който благославя крѣга на годината, ни гледа. О! ако би ни дала такава душа, която би могла да зърне Бога и почувствува Неговата благостъ и воля, ти би била най-хубавата, най-благословената година! Тогава, действително, бихме имали

куство" и техника допринасятъ още твърде малко.

Напротивъ, днесъ науката и техниката сж върни служители на жестокия богъ на войната, който вихренно размахва окървавенения си мечъ надъ главитѣ на най-културнитѣ народи.

А това е така, защото само човѣшкото сърдце, а не човѣшкия умъ може да се справи съ моралното зло въ свѣта. А това сърдце, тази човѣшка душа, може да върви къмъ духовенъ възходъ, само ако се сроди съ първоизвора на всички духовни енергии — Богочеловѣка Христосъ. Въ еволюцията и духовната култура — неговото значение е надвременно и надпространствено.

Затова и днесъ и утре и за винаги, човѣшкия родъ ще има очи устремени винаги къмъ Христа, когато се касае за пълно духовно освобождение на човѣшкитѣ същества. Духовно освобождение — най-бавната еволюция на човѣчеството, но която сигурно се извършва докато настане великиятъ денъ на пълното освобождение на човѣчеството отъ веригитѣ на егоизма и гордостта.

Честито Рождество Христово!

и миръ, и правда, и всичко, отъ което се нуждаемъ.

Нова Годино, можешъ ли да ни дадешъ всичко това? Но ето, че времето тече и минава покрай насъ, отлитва и се слива съ вѣчността!... Бихъ те помолилъ още за нѣщо:

Не би ли могла да донесешъ на свѣта нѣкое Разковниче, което да замѣни речитѣ, словата и обещаията съ дѣла? Ако тая надежда можешъ да ни дадешъ, радостта ни би стигнала до 7-то небе. Ще запитаешъ защо? Защото ти си малка и невинна като дете... Ти не знаешъ още колко много праздни приказки говорятъ хората, колко праздни обещаия даватъ, колко лукавство се крие подъ красивата речъ; колко умуване и надпреварване, хитрости и сплетни има на зелената, па дори и на бѣлата маса...

Понеже нѣматъ дѣла и не могатъ да иматъ, почнаха да върватъ на приказкитѣ си. Думитѣ имъ сж като днешнитѣ банкноти, безъ златенъ талонъ.

Удавяме свѣта и себе си въ праздни приказки. Ето защо, азъ те моля още и за това: да ни донесешъ повече умъ и чисти чувства, срамъ отъ хората и страхъ отъ Бога; повече воля, за да вършимъ добри и полезни дѣла за себе си и за народа, който работи и ни храни и да не су губимъ времето въ волнодумство и миражи.

Ако всичко това донесешъ, нѣма защо да се обременявашъ съ други товари — дори и добри да сж тѣ. Защото другитѣ ние съ честенъ трудъ ще си ги спечелимъ. Милостивиятъ Богъ е далъ толкова много блага по своя обширенъ и хубавъ свѣтъ, щото блуднитѣ му синове почнаха да ги хвърлятъ въ моретата, а други да ги изгарятъ, само и само бедняка да нѣма, за да го покори и удуши...

Ако така любезно и внимателно се отнесешъ съ насъ и изпълнишъ просбитѣ ни, то знай, че когато дойде време да ни напустишъ, носталгия ще оставишъ въ сърдцата ни, каквато само величественитѣ залѣзъ на слънцето оставя и ще съжелаваме че ти ни напускашъ така скоро!

Както виждашъ, азъ не желая министъръ да ставамъ, нито пъкъ пралителство да свалямъ, нито власт имеючи да обезглавявамъ, нито капители да трупамъ или фабрики за оржие да отварямъ, нито пъкъ златни или сребърни периметри да откривамъ и ангажирвамъ!...

Тия, които просятъ подобни нѣща не ги слушай и ще видишъ, че нашата мила татковина и моя добъръ народъ какъ ще благоденствува и колко много ще те благославя!

Ако всичко това донесешъ, бжди „добре дошла“ ти, Нова Годино, която носишъ числото 1941.

НАША ПОЩА.

Орфей. Доблестно и християнско е да се подписвате когато пишете до редакцията, за да знаемъ съ кого имаме работа. Редакцията не е оплаквателно бюро. Има законна църковна властъ; отнесете се прилично до нея и подпишете молбата си. Ако не получите удовлетворение, тогава изкажете недоуменията си.

Гр. П. Г. Д. Идеята, инициативата и ръководството за възстановяване на Патлейна е на Епархийския Архиерей, подпомогнатъ отъ Епарх. Дух. Съветъ, енорийскитѣ свещеници и всички епархии. Дѣлото е общо църковно-национално, затова и правителството го подкрепя. Патлейна ще бжде вторий Иерусалимъ за българския народъ. Ние всички се гордѣмъ съ него. Затова подкрепете го и вие, съ каквото можете и бждете увѣрени, че вършите голѣмо църковно и национално дѣло.

Печатница „Просвѣщение“ Варна

Цвѣтанъ Георгиевъ — Варна.

Архидяконъ Стефанъ

Нека се отдалечимъ въ оная епоха отъ живота на Христовата църква, когато благодатното учение бързо е обхващало цѣлата велика Римска империя, когато то прониквало дори и въ царскитѣ палати и когато е застрашавало да замѣсти езичество то и идолослужението, които преживѣвали последнитѣ си дни. Едничка упора въ това време тѣ намирали въ лицето на управници и жреци, които за да спратъ проникването на истинската свѣтлина въ свѣта, въоръжили противъ християнитѣ всички адски сили. Тѣ били подложени на люти мъки, страдания и гонения.

Идолослужението изживѣвало последнитѣ си дни и това карало неговитѣ крепители да прибѣгватъ до най-безчовѣчни сръдства за запазването му.

Но никакви мъчения и изпитания не могли да задържатъ безумното езичество и да преградятъ пътя на великото учение за правда и миръ на земята — за вѣченъ животъ на небото.

Още въ първитѣ християнски времена е установено да се празнува въ честъ на ония святи мъже, които запечатали своята вѣра въ Христа съ своята мъченическа смъртъ и е установено да се почита тѣхната паметъ. Тази наредба се е възприела, защото тѣзи велики люде сж крайно заслужили на св. Църква. Тѣ не пожалили сили, здраве и имотъ; не пожалили своето спокойствие; не пожалили дори своя животъ — всичко жертвували за Христа. Отъ тѣхъ сж останали много ценни поучения, мисли и молитви, отъ които и днесъ ние се назидаваме, а тѣхния свършенъ и възвишенъ животъ ни служи за примѣръ на християнско търпение и самоотвержение.

Смѣлата проповѣдь на Галилейскитѣ рибари за Разпнатия Христа смутила Синедриона. Неговитѣ заседания зачестили и ставали все побурни, докато последното решение „на необрѣзанитѣ по сърдца и уши“ е било: да се употребятъ всички сръдства срещу последователитѣ на Галилеянина. Съ съзми и кръвъ да се удави Неговото учение, на мъки и страдания да подложатъ Неговитѣ последователи, но веднажъ за винаги да се премахне името Му всрѣдъ тѣхния народъ.

А между това числото на Христовитѣ последователи твърде много се е увеличавало и работата на св. Апостоли се усложнила. Затова тѣ помолили първитѣ християни да избератъ помежду си 7 святи момци, които да имъ подпомагатъ въ евангелското дѣло. Били избрани 7 мъже, изпълнени съ вѣра и благочестие, увѣнчани съ мъдростъ и знания, укрепени съ смѣлостъ и търпение, надъ които св. апостоли възложили ръце и ги посветили въ евангелското служение.

Първенецъ между тия 7 мъже е билъ архидяконъ Стефанъ, за когото тѣ трогателно ни разказва Дѣеписателтъ.

Колко умиление, милостъ и съзми трогватъ човѣшката душа, каква благовѣйна почитъ, трепетъ и радостъ изпълватъ човѣшкото сърдце, когато чете или слуша за тази благодатна смъртъ на първомъченика!

И колчемъ си припомнимъ за това човѣшкото коравосърдечие, предъ нашия духовенъ взоръ се изпрѣчва онази евангелска картина, позната дори и на малкитѣ деца подъ името: „Мъченическата смъртъ на архидяконъ Стефана“.

Озаренъ отъ Духа Светаго и подтикванъ отъ безгранична любовъ къмъ Учителя, ръководенъ отъ пророческа мъдростъ и възпламененъ отъ апостолска вѣра къмъ Богочеловѣка — той започва своята проповѣдь за Разпнатия съ такава голѣма ревностъ, щото въ скоро време Синедриона обърналъ своя мечъ срещу него. Архидяконъ Стефанъ билъ повиканъ отъ вещи законоведи и

народни старей на публична препирня да защитава вѣрата си въ Христа.

Надаренъ съ силно слово, младиятъ Христовъ воинъ сразилъ своитѣ противници и излѣзълъ явенъ победителъ, защото никой не можелъ де се противопостави на мъдростта и зинията му, нито пъкъ да сломи духа и вѣрата му И всички, които седѣли въ Синедриона, се вгледали въ него и видѣли, че лицето му било като лице на ангелъ. А той продължавалъ да ги изобличава: „Коравосърдечни и необрѣзани по сърдце и уши! Вие винаги се противите на Духа Светий, вие и бащитѣ ви. Кого отъ пророцитѣ не гониха бащитѣ ви? Тѣ убиха ония, които предизвестиха идването на Праведника, чийто предатели и убийци станахте вие сега“...

Огненитѣ слова на архидякона кжсали сърдцата на евреитѣ — отъ първенци до тѣлпата. Съ настрѣхнали коси и свити юмруци, тѣ едва дочекали последнитѣ думи на мъченика. И въ мигъ всички грабнали младия Христовъ защитникъ и го извели вънъ отъ града — за да бжде убитъ съ камъни като богохулникъ и клеветникъ. На лобното мѣсто тѣлпата викала, палачитѣ хвърляли камъни, а мъченикътъ се е молѣлъ за всички тѣхъ и просѣлъ милостъ отъ своя Господъ.

И когато не можалъ да издържи и на последния ударъ, той колѣничилъ и изтрѣгналъ отъ изнемошѣлата си грѣдь последнитѣ заветни думи: „Господи Иисусе, приеми духа ми и не зачитай имъ този грѣхъ!“

Така завършилъ своя мъченически животъ първиятъ Христовъ поборникъ, който съ своята непоколебима вѣра, търпение и самоотвержение още тогава, предъ своитѣ палачи, се издигналъ до такова свършенство, щото получилъ неувѣхващия вѣнецъ на славата, който Спасителъ дава на всички, които достойно носятъ Неговия Голготски кръстъ.

И днесъ, когато отъ това скжпо минало сж останали само тия трогателни спомени, днесъ когато цѣлата земя е осеяна съ християнски храмове, стени на които се огласяватъ съ псалми, славословия и пѣсни духовни, свѣтлия ликъ на първомъченикъ Архидяконъ Стефанъ се явява предъ насъ въ цѣлата си слава — съ безподобния си подвигъ. И този свѣтълъ образъ, този великъ подвигъ и този свѣтъ животъ — не могатъ да не будятъ въ насъ желаниа за по-голѣма християнска ревностъ и твърдостъ въ изпълнение на евангелския законъ.

Нека тази ревностъ да стопля сърдцата ни, да згрѣва душитѣ ни, да възпламенява вѣрата ни и да движи духа ни!

Предъ коледния постъ.

Св. Църква е наредила, щото голѣмитѣ празници, които ни напомнятъ велики събития около нашето спасение, да се отпразднуватъ достойно. Ето защо, тя е наредила предъ тѣхъ — пости, за да се покаятъ християнитѣ и да бждатъ достойни за тия празници. Такива пости имаме предъ Коледа, предъ Великденъ, предъ Петровденъ и най-после предъ св. Богородица. Предъ коледния постъ ни спомня за благочестивитѣ патриарси и праведници отъ Вехтия Заветъ, които сж прекарвали своя животъ въ постъ и молитви и сж починали, очаквайки идването на Спасителя; този постъ ни напомня още и за 40-дневния постъ на Мойсея на Синайската планина: „И остана тамъ (на планината), Мойсей 40 дена и 40 нощи съ Иехова, безъ да яде хлѣбъ и безъ да пие вода“ (Исх. 34.28). Вънъ отъ това и Пророкъ Илия пости 40 дена (I Цар.19.8). Ето защо, пѣснопѣнията презъ този постъ съдържатъ пророчества и

Изъ църковния животъ на Златна Добруджа.

Получихме следното твърде интересно писмо отъ II Каварненски свещеникъ Василий Яковъ:

„Повѣри ми се отъ Негово Високопреосвещенство II Каварненска енория, съ малкия храмъ „Св. В. М. Георги“. Когато влѣзохъ въ него останахъ поразенъ отъ това, което заварихъ. Всичко занемарено до невѣроятност. Таванътъ и до половината стени черни като катранъ. Стенитъ отъ половината надолу мазани съ прѣстъ. Подътъ постанъ съ груби плочи. Зиме се постилали рогозки. Всички предмети буквално миришѣха на мухълъ. Сжщо и одедитъ и покривкитъ на св. Престолъ. Всички покривки се изпраха на извора край града. Това го казвамъ, за да имате представа до каква степенъ църковниятъ животъ тукъ е билъ занемаренъ. Трѣбва да ви кажа още нѣщо, за да бжде представата ви по-пълна. Въ църковния дворъ има кжца за свещеника. Ромънскиятъ свещеникъ обърналъ и самия храмъ на свой домъ. Въ артиката готвѣли и се хранѣли. Праниътъ дрехи попадията сушила въ притвора. Кокошката понѣкога снасѣла яйцето си надъ жертвеника — въ св. олтаръ. Кучето често влизало въ храма презъ време на служба. Така веднажъ влѣзло и задигнало хлѣба отъ петохлѣбието и др.

Всичко това се е виждало отъ християнитъ и може лесно да се състави заключение какво е било отношението на тукашнитъ християни къмъ вѣра и храмъ. „Това, което не можахъ да направятъ турцитъ съ ятагана за 500 години, направихъ го православнитъ ромънци за 27 години“ — каза г. адвоката Холевичъ при посрѣщането на дѣдо Владика.

Първата моя работа бѣше да почистя храма и да го поставя въ приветливо положение. Още на третия день следъ моето идване тукъ наредихъ да се купятъ дѣски и да се подкове пода на цѣлия храмъ. Замаза се съ варъ цѣлия храмъ. Боядисаха се троновѣтъ, прозорцитъ и иконостаса. Направи се тротоаръ предъ храма и се поправи оградата и входната желѣзна врата, които бѣха въ плачевно положение. Почистихъ църковния дворъ, отъ който

предсказания за идването на Господа на земята. Ето защо, и църквата подканя всички ни да постимъ съ достоинство и духовна чистота, за да посрѣщнемъ достойно Рождество Христово.

Въ начало, нѣкои отъ християнитъ постили 9 дена, други повече или по-малко, обаче, поста е билъ много строго съблюдуванъ.

Въ 1166 год. църквата решава, поста да почне отъ 15.XI. и да се свърши срещу 25.XII., когато почва радостта. Църковното правило така подрежда храната: понеделникъ, срѣда и петѣкъ—суха храна; вторникъ и четвъртъкъ—сварени зеленчуци, подправени съ дървено масло и чаша вино; сжбота и недѣля—риба. Яде се само веднажъ презъ деня; ако се случи празника на нѣкой светия презъ тия постни дни—разрешава се дървено масло, риба, и вино“ (19 кан. св. Никифора и Прав. Гл. 384. Пидалиона стр. 62). На бждни вечеръ се слага варено жито смѣсено съ разни фрукти, медъ и др., имитирайки храненето на прор. Данаила и тримата момци, които сж се хранѣли съ семена, за да се не осквернятъ съ гостбитъ отъ трапезата на Новохудоносора—царя на халдейцитъ. Този постъ е билъ добре подреденъ преди IV вѣкъ, казва Теофилъ Епископъ Александрийски. Протестантитъ изхвърлиха поститъ отъ църквата си. Католицитъ си иматъ своитъ пости предъ Рождество—наречени „Jejunium adventus Domini“ или само „Adventus“ после иматъ и 40-дневенъ постъ, нареченъ „quatre-vingt“.

се изхвърлиха надъ 10 каруци смѣтъ.

За всичко това се похарчиха около 20,000 лева почти събрани отъ самитъ християни въ форма на дарения. Всички християни останаха изненадани като намѣриха само следъ нѣколко дни следъ свободата храма си съвсемъ обновенъ. Купиха на престоленъ кръстъ, на престолно евангелие, хубава завеса и пр.

Следъ довеждането на храма въ сравнителна изправностъ, пристѣпихъ къмъ организиране на християнитъ. Намѣрихъ за добре да отпраща къмъ всѣко семейство възвѣщение, въ което изтъкнахъ ползата отъ организирането на християнитъ при храма въ братство, като предоставихъ тѣ сами да си опредѣлятъ членския вносъ. Резултатитъ поне за сега сж повече отъ очакванитъ. Всички семейства се записаха за членове и опредѣлиха своя вносъ по 200, 100, 50, 20, 10 и 5 лева месечно. Отъ първата вноска се събраха надъ 4,000 лева.

Следъ организирането до това положение на църковния животъ въ повѣрената ми енория, пристѣпихъ къмъ откриване на църковна трапезария. При скромно църковно тържество на 5 т. м. открихме трапезарията, въ която за сега се дава топла храна ежедневно на 20 бедни деца.

II Енорийски свещеникъ: В. Яковъ

Б. Р. Съ прискѣрбие отбелязваме обстоятелството, че повечето отъ църквитъ изъ Златна Добруджа сж намѣрени въ това плачевно състояние. Ромънскитъ свещеници, въ голѣмото си болшинство, били наемници. Чужди за мѣстното население, тѣ водѣли единъ своеобразенъ и неконтролиранъ животъ. Държавата ги е прѣсѣла да мисионерствуватъ и добре имъ плащала, а тѣ живѣли като въ колония, гдето всичко е позволено и никой нѣма право на оплакване или протестъ. Редакцията събира и подрежда данни, съ огледъ на бждещето имъ изнасяне. Молимъ събратята ни да ни улеснятъ съ добре и обективно провѣрени факти.

Пѣсни за Добричъ.

Припадатъ зимни снѣгове и мълчаливи мотаятъ твоитъ бледи свѣтлини,
о, градъ, кждето нѣвга сж минали орди диви презъ толкозъ кръвъ и толкозъ люти дни.

Развихренъ мечъ и кървавъ ятаганъ тукъ нѣвга въ ужасъ сж вилнѣли и твоята сждба невѣрници чертали надъ твоя пжтъ съ сълзи винаги постанъ.

Дали и Аспарухъ не е разсичалъ съ своя мечъ просторитъ единъ,
за тебе, градъ, и въ бранъ е тичалъ съ своитъ орди, съ своя духъ непобедимъ.

Предъ менъ забили въ небето мечъ старинни църкви съ старинна пѣсень мълчатъ и азъ катъ пленникъ кротѣкъ и магесътъ дочувамъ старитъ витезди шепнатъ родна речъ.

Приятелю, кждето кръвъ се е плискала, тамъ зракъ свещенъ гори въ сѣрдцата и нивга не умира свободата, братко, вода не става никога кръвъта!

Вървя изъ улицитъ, въ сѣнь потънали сега, блѣщукатъ сѣнни бледи свѣтлини; на всѣки прагъ прочитамъ тжжната поема и спомена кървавъ за миналитъ дни.

Азъ спирамъ. Въ менъ сѣрдцето ми клокочи, като вулканъ съ неземна сила, съ чудна мощъ и сякашъ нѣкакъвъ невидимъ прѣстъ ми сочи великата сждба на моята родина въ тая зимна нощъ.

гр. Добричъ, 12. XII. 1940 г.

СЪОБЩЕНИЯ.

Закриване на крематориума въ Ромъния.

Въ Ромъния отъ много години сжществува крематориумъ (изгаряне тѣлата на мъртвитъ по собствено желание или по желанието на семействата имъ).

Отначало Църквата, като изключение и то за всѣки случай поотдѣлно се бѣ съгласила въ момента на изгарянето, семейството да стои на колене, а свещеникътъ въ това време да чете молитви.

По-късно, обаче, въ 1929 год. Св. Синодъ осжди крематорията (изгарянето на тѣлата) като противохристиянско дѣло и забрани на свещеницитъ да извършватъ служби за изгоренитъ.

Въ последно време Св. Синодъ въ едно отъ заседанията си даде съгласието си, крематориума съвсемъ да се закрие. Въ сжщото заседание Св. Синодъ нареди църковни имоти да не се даватъ подъ наемъ на евреи, а министерството на вѣроизповѣданията съ специаленъ законъ нареди да се върнатъ на църквата всички нейни отчуждени имоти.

Знаешъ ли?

Българино! знаешъ ли какво наказание наложила на твоята страна Англия, Франция и др., следъ като тя 3 години води война за да освободи Добруджа, Тракия и Македония?

Запомни! наложила ѝ да плати 2,250,000,000 златни франка, начевайки отъ 1.I.1920 г. съ 5% лихва. Нагледно изразена, тая астрономическа цифра представлява 653 тона злато. Тая сума трѣбваше да се изплати за 37 години, като ежегодно България ще плаща 3,560,741,925 лв. съ лихвитъ заедно.

Въ 1926 г. като видѣха, че това не е по силитъ на обеднѣлата ни страна, видоизмѣниха срока, като ги направиха платими за 60 години, а като гаранция за изплащанията взеха прихода отъ митницитъ. Въ 1929 г., ето какъ раздѣлиха пляч-

ката си: Гърция 77%, Ромъния 13%, Югославия 5%, Франция 2.4%, Чехия 1% и пр. Въ 1931 г. се подписа спогодба за малко облекчение. Югославия и Ромъния, обаче, не го приеха.

Помни, българино, че отъ твоята сиромашка кесия и отъ твоя черенъ зальтъ е изплатено за репарации и други задължения по Ньойския договоръ 185,254,000 златни франка, грѣшни пари.

Ако тѣзи пари бѣха останали въ твоята страна, колко блага щѣха да създадатъ за твоя народъ.

Но съ победата на Германия, всички тия Ньойски окови се разкжсаха и ние вече нищо и никому не ще плащаме.

Единъ жбъ за две лисици.

До преди нѣколко години ескимоситъ не знаели що е това жбоболъ. Съ въвеждането на топлата и варената храна, както и на американскитъ консерви, се появила такава болестъ!

Ескимоситъ, обаче, бърже се приспособили къмъ цивилизацията. Съ появата на злото, появили се у тѣхъ и амбулантни жбоболѣкари, които облекчавали страданията на сънародницитъ си, лѣкувайки, плембирайки, а най-вече обличайки съ злато жбитъ имъ. Сръжността на тия амбулантни жбоболѣкари можела да съперници съ оная на найдобритъ американски жбоболѣкари.

Единъ златенъ жбъ коствувалъ две голѣми бѣли лисични кожи. На една такава размѣна много европейски жбоболѣкари биха се съгласили и биха отишли въ севернитъ ледовити страни да упражняватъ занаята си.

По заповѣдъ на англичанитъ, монсиниоръ Luigi Barlasina — Иерусалимски католишки патриархъ е билъ подъ домашенъ арестъ и дазенъ отъ английски войници.

Той не можелъ да напусне резиденцията си, нито пъкъ свободно е можелъ да общува съ външни хора, безъ знанието на властта. Тази своеобразна мѣрка е била взета отъ англичанитъ заради позицията на патриарха на английската политика въ Палестина.

Той твърди, че тая политика е била въ противоречие съ свещенния характеръ на града Иерусалимъ и съ положението на християнитъ отъ Палестина.

ХРОНИКА

На всички сътрудници, читатели и приятели на в. „Християнска защита“ честитимъ новата 1941 година и свѣтлитъ Рождествени празници и молимъ Бога да имъ дарува здраве и животъ и да излѣе щедро своитъ благодатни дарове надъ тѣхъ и семействата имъ.

Молимъ събратята си, които сж основали прав. братства въ енориитъ си, да ни се обаждатъ, за да имъ изпращаме безплатно Епарх. органъ в. „Християнска защита“.

Енорийскитъ свещеници отъ Епархията, които до сега не сж изпратили абонаментитъ на посоченитъ отъ тѣхъ лица, да сторятъ това, защото вестника имъ се изпраща редовно, а края на годината приближава.

Църковната трапезария на храма „св. Николай“ се помѣщава на ул. „Бр. Миладинови“ № 32. Приематъ се дарения въ пари, натура и обѣди.

МЕТОДИ БАЛАЛЧЕВЪ

изработва църковни иконостаси съ най-финна и художествена рѣзба.

Ателие: София, ул. „Бистрица“ № 3 телефонъ № 2-57-46.